



ПЛАНЕТАМИЗДА ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИКНИ МУСТАХКАМЛАЙЛИК

СТРАТЕГИК ХУЖУМ ҚУРОЛЛАРИНИ ЯНАДА ЧЕКЛАШ ТЎҒРИСИДАГИ МУЗОКАРАЛАРНИНГ АСОСИЙ ПРИНЦИПЛАРИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев ва Америка Қўшма Штатларининг Президенти Ричард Никсон...

Стратегик қуроёларни янада чеклаш тўғрисидаги масалани ва олий бериладиган музокарада эришадиган муваффақият дари батафсил қараб чиқиб...

Стратегик қуроёларни чеклаш соҳасидаги тadbирларни муаммо ҳаддан ташқари амалга ошириш ядро уруши хавфини камайтириш ва халқроқ тинчлик ҳамда хавфсизликни мустахкамлаш шунга қўйиладиган жуда катта ҳисса бўлишига ишончиликларини таямнлаб...

қўйиладиган тўғрисида келишиб олдилар: Биринчи. Томонлар СССР билан АҚШ ўртасида 1973 йил 29 майда Москвада имзоланган ўзаро муносабатлар асосларида...

Стратегик ҳужум қуроёлари чеклаш соҳасидаги баъзи тadbирлар тўғрисида 1972 йил 26 майда СССР билан АҚШ ўртасида тузилган муваққат битимга асосланиб, стратегик ҳужум қуроёлари чеклаш шунингдек бу қуроёларни тобора қисқартириш юзасидан тўлароқ тинчлик ҳамда доимий битимни ишлаб чиқиш учун актив музокараларни давом эттириладилар...

Томонлар стратегик ҳужум қуроёлари чеклаш юзасидан тўлароқ тadbирлар тўғрисидаги доимий битимни 1974 йилда имзолаш мақсадида бу битим қондаларини ишлаб чиқиш учун йил давомида иккидир тadbирларни қўрадилар...

Иккинчи. Стратегик ҳужум қуроёлари чеклаш хусусидаги янги битимлар 1972 йил май ойида Москвада қабул қилинган Совет—Америка ҳужжатлари ва 1973 йил июнь ойида Вашингтонда тузилган битимларнинг принципларига асосланиб, Томонлар ҳукумати битимларнинг теги хавфсизликни манфаатларини эътироф этишга ва бир томонлама устуликни эриштириш йўлидаги уришлар СССР билан АҚШ ўртасидаги тинч муносабатларни мустахкамлашга беvosита ёки билvosита эъди бўлишини эътироф этишга амал қилдилар...

Учинчи. Стратегик ҳужум қуроёлари чеклаш қуроёлари янги миқдор жиғишга ҳам, уларнинг сифатини такомиллаштиришга ҳам тааллуқли бўлиши мумкин...

Тўртинчи. Стратегик ҳужум қуроёлари чеклаш асосий-техникавий воситалар ёрдамида тегишча назорат қилиб турилиши керак...

Бешинчи. Стратегик ҳужум қуроёлари модернизация қилиш ва алмаштиришга яқинлаштириш билан бир қатори янги шартларга риоя қилинган тақдирда руҳсат берилиши мумкин...

Олтинчи. Стратегик ҳужум қуроёлари чеклаш юзасида тўлароқ тadbирлар қўриш тўғрисидаги доимий битим тузилганига қадар томонлар 1972 йил 26 майда тузилган амалдаги муваққат битимга илова тариқда айрим тadbирлар хусусидаги битимларни тузишга тайёрдилар...

Еттинчи. Томонларнинг ҳар бири СССР билан АҚШ ўртасида 1971 йил 30 сентябрда тузилган битимга мувофиқ, ядро қуролини тасодифий равишда ёки руҳсат берилмаган тарзда қўлланишини олдини олиш юзасидан зарур таъминоти ва техникавий тadbирларни бундан бун ҳам амалга ошираверадилар, Вашингтон шаҳри, 1973 йил 21 июнь.

Совет Социалistik Республикалари Иттифоқи номида Л. И. БРЕЖНЕВ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари.

Америка Қўшма Штатлари номида Ричард М. НИКСОН Америка Қўшма Штатларининг Президенти.

хатарли ва энг қимматга тушадиган ракета-ядро қуроли билан қуроёланинг поғасини янгилаб қўйиш билан бирга бу поғасини орқага суриб юбориши ҳам лозим бўлган муҳим битимлар устида биргаликда олиб бериладиган ишларни янада рағбатлантириш ва бу ишларни аниқ белгиланган йўлдан олиб бориш учун керакли ҳама тadbирларни қўзда тутиди...

Атом энергияси ҳам тинчлик мақсадларида тобора кўпроқ хизмат қилмоғи керак. Давлатларнинг биргаликда куч-ғайрат сарфлаб бунга ёрдам беришга тайёр эканлиги атом энергиясининг тинчлик мақсадларида фойдаланиш соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битимда ўз ифодасини топди. Биз Президент Никсон билан бирга бутун ана шу битимни ҳам имзоландилар...

Биз ўтган йили Москвада ўтказилган уршувда биргаликда бешлаб берилган йўлни давом эттириш жараёнида, ҳозирги вазиятни давомий СССР билан АҚШ ўртасида фан, техника, шунингдек маданиятнинг бошқа соҳаларида ҳам бир қанча янги битимлар имзоланганига ҳам юксак баҳо берамиз. Бу эса Совет—Америка муносабатларини кўпроқ қилмақдас ва барқарор муносабатларга айлантирди. Айни вақтда бўйлаб ҳанжирнинг ривожлантирилиши ҳамда халқларнинг манфаатлари ҳам яхши хизмат қилишга аминми, чунки бу ҳамкорлик бутун инсоният учун муҳим бўлган проблемаларни ҳал этишга қаратилган...

Мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларда ҳам эътибордан қолмаётган янги битимлар, айтишим мумкин, тўла-тўлиқ тугалланмаган ишлар ҳали кўп, албатта. Бу гап, жумладан, стратегик қуроёлари чеклаш соҳасида тааллуқлидир, бу гап тасдиқловчи масалаларга ҳам тааллуқлидир...

Биз умиддор кишиларимиз ва воқеаларнинг бориши ҳамда конкрет манфаатларини аниқлаш бизнинг муносабатларимизда келгусида кишиларнинг ҳозирги авлоди ва келажакдаги авлодларни бахт-саодатини йўлга қўйиладиган тарзда ҳар томонлама ривожланиб боради, деган ҳулосага олиб келадилар, деб ҳисоблаймиз...

Биз мустахкамлаш билан бирга ўзаро ишончга таяниб, оғирлиқ олга бора олишимизга аминми. Биз муносабатларимизнинг бундан бунга тараққий этиш кўп даражада барқарор бўлиши ва бунинг устига ўзаро рағбатли характерда бўлишига умиддоримиз...

Президент жаноблари, биз билан қилган суҳбатларимиз амалий ва янги рўхта янгиликни қардўлайди. Ана шу суҳбатлар давомида Совет Иттифоқининг АҚШ билан муносабатларини яхшилашга қаратилган йўл вақтинчалик бир ҳодиса эмаслигини Сизга айтган эдим ва бу эрда ҳозир бўлган америкалик барча меҳмонларга ҳам шунини таъкирлаб ўтишни истайман. Совет давлати ташқи сийosatининг доимий принципларини акс эттирадиган ана шу қатъий ва изчил йўлни Совет давлатининг уруғ асосчиси В. И. Ленин таърифлаб берган эди. Бу йўл халқининг қўллаб-қувватлашга таянади...

Совет кишилари америкаликларнинг қўлчилиги ҳам Совет Иттифоқи ва Америка Қўшма Штатлари халқлари ўртасида тинчлик ҳамда ҳамкорликни мустахкамлаш борасида биргаликда бешлаб юборилган ишни маъқуллашга ишондилар...

Афсуски, музокараларимизнинг тинч программаси ўзгаришларга учради. 1973 йилда Вашингтонда тузилган битимнинг олдинги ва америкаликларнинг ҳаёти билан янгидаги тинчлик қилиниши учун ҳам имконий бериди. Аммо мен қўришга муваффақ бўлган оқ нарсадан ҳам мен учун жуда мароқли бўлди. Президент жаноблари, сизнинг таъкирлашга асосан АҚШнинг гарбанти билан қўлданган мушур бўлган, кейинги вақтларда эса саноат мавж уриб юксалётганлиги билан ном чиқарган Калифорнияга борган чоғимизда ана шу камчилигини бирор даражада барқарор эта оламиз, деб умид қиламан...

Президент жаноблари, шу фурсатдан фойдаланиб, 1974 йилда расмий вазир билан Совет Иттифоқи таъкирлаб ўтиш тўғрисида СССР—Олий Совети, Президиуми ва Совет ҳукумати номидан қилган таъкирларини яна бир марта таъкирлаш истар эдим. Сизнинг Совет Иттифоқига қилган бу вазирнинг ҳам мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларини мустахкамлашга суратда ривожлантиришга янги муҳим босиқчи бўлишига аминиман...

Биз ҳозирги кунда Америка Қўшма Штатлари Президенти, ҳукумати ва халқи билан кўрсатаётган меҳмондўстликка муносиб жавоб беришимиз билан ҳам маъмур бўламиз Президент жаноблари, биз ана шу сафарини вақтида мамлакатимиз билан, унинг таъкирли билан, совет халқининг ҳаёти билан янгидаги тинчликни қиқасди, деб умид билдиришга иквозат беришимиз...

Совет — Америка муносабатларини ривожлантириш иши олға қараб боришда, Президент жаноблари, биз билан Америка қосмонатларини инсоният тарихида биринчи марта биргаликда йирик илмий экспериментни амалга ошириш учун иш йўлида кейин қосмонатларнинг қўллашларидир. Бизнинг планетамиз тинч-тотув яшай олишимиз учун ҳаммамизга етадиган даражада улкандир, аммо ядро уруши хавфи таҳдидига бардош бериш учун жуда торлик қилади...

Музокараларимизнинг руҳи, биргаликда қўришга тadbирларимизнинг асосий йўналиши битта бўлади: муҳим омилини аниқлаш билан боғлиқдир, деб айтаман хато қилмаган бўламиз. Ёр қозилган халқлар урушдан ҳол ишларини учун хавф-хатарни, бир-бирларини билан алоқа боғлаб, ҳамкор бўлиб яшашлари учун ҳамма қосмонатларни қўриб, керак. Замонамизнинг қатъий амури ана шундир. Биз биргаликда сарф қилган куч-ғайратимизни ана шу мақсадга бағиш-ламоғимиз керак...

Америка Қўшма Штатлари Президенти Ричард Никсон ва Патрици Никсон хоним соғлиги учун қандаш кўтаришга иквозат бериладиган бўлса, муваффақияти учун!

Зиёфатда АҚШ Президенти Р. Никсон жавоб нутқи сўзлади.

Р. НИКСОН НУТҚИ

Президент Р. Никсон Л. И. Брежневга, зиёфатда ҳозир бўлган барча кишиларга мурожаат қилиб, шундан кўра олганликларини давомий қилишга иквозат беришимиз керак...

Биз, деди Р. Никсон, бир йилдан сал кўпроқ вақт илгари стратегик ядро қуроёлари чеклаш тўғрисидаги биринчи битимни Москвада имзоланган эдик. Биз бундан шу соҳага тааллуқли инсониятнинг имзолаганлигига Совет — Америка муносабатлари нечоғли олға қарай қўйилганини кўрсатади...

Бундан ташқари, Сиз ўз нутқинида таъкирлаб ўтганингиздек, биз бутун атом энергиясининг тинчлик мақсадларида фойдаланиш соҳасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битим ҳам имзоланди...

Сиз ана шу икки битим тўғрисида жуда ишончли қилиб таъкирларини берди. Мен бунга жуда кам нарсадан илова қилишим мумкин. Мен фақат шунини айтиб қўйишим керак, ядро қуролининг ана шу жуда катта манбаи жаҳонини ё ҳалокатга олиб келиши мумкин, ёки янги дунёни, энергиядан тинчлик мақсадларида фойдаланиш бутун инсониятнинг бахт-саодатини йўлга қўйиладиган янги дунёни янгида келтириш учун асос бўлиб қолиши мумкин эканлигини биланам...

Бутун бу вақт вақтинчалик кўтариш чеклаш сари ва куч-ғайратимизни бундўстлик ишларига сарфлаш сари жуда муҳим қадим бўлиши...

Биз амалий иш билан шуғулланувчи кишиларимиз. Биз олға қараб икки қадим қўйиш билан янги узоқ йўлни босиб ўтишимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

Биз ўз куч-ғайратимизни ана шу жуда катта вақтинчалик келтирувчи қуроли чеклаш соҳасида эмас, балки ядро қуролининг давомий қилинишига иквозат беришимиз керак...

ИТТИФОҚДОШ ВА АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАЛАР МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРГА ЎТҚАЗИЛГАН САЙЛОВНИНГ ЯҚУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Бутун мамлакатда 156.507.828 сайловчи рўйхатга юриштирилди. Булардан 156.443.252 сайловчи ёки 99,96 проценти сайловда қатнашди.

Иттифоқдош республикалар ва Советлар бўйича сайловчиларнинг сони ва уларнинг сайловда иштирок қилиши ҳақидаги маълумотлар куйидагичадир:

Иттифоқдош республикалар ва Советлар бўйича маҳаллий Советларга сайланган депутатларнинг состави тўғрисидаги маълумотлар куйидагича:

СССР бўйича: жами 2193086, иттифоқдош республикалар: 1102673, Украина ССР 542708, 49,2, Белоруссия ССР 37265, 46,6, Ўзбекистон ССР 86440, 34,39, Қозғоғистон ССР 117151, 45,8, Грузия ССР 49131, 27,9, Озарбайжон ССР 47179, 23,07, Литва ССР 29342, 13,58, Молдавия ССР 14931, 44,2, Латвия ССР 23877, 88,94, Қирғизистон ССР 25231, 117,04, Тожкистон ССР 22662, 123,32, Арманистон ССР 25899, 132,26, Туркменистон ССР 20107, 73,34, Эстония ССР 11139, 51,36, СССР билан АҚШ ўртасида 1973 йил 29 майда Москвада имзоланган ўзаро муносабатлар асосларида...

Иттифоқдош республикалар ва Советлар бўйича маҳаллий Советларга сайланган депутатларнинг состави тўғрисидаги маълумотлар куйидагича:

СССР бўйича: жами 2193086, иттифоқдош республикалар: 1102673, Украина ССР 542708, 49,2, Белоруссия ССР 37265, 46,6, Ўзбекистон ССР 86440, 34,39, Қозғоғистон ССР 117151, 45,8, Грузия ССР 49131, 27,9, Озарбайжон ССР 47179, 23,07, Литва ССР 29342, 13,58, Молдавия ССР 14931, 44,2, Латвия ССР 23877, 88,94, Қирғизистон ССР 25231, 117,04, Тожкистон ССР 22662, 123,32, Арманистон ССР 25899, 132,26, Туркменистон ССР 20107, 73,34, Эстония ССР 11139, 51,36, СССР билан АҚШ ўртасида 1973 йил 29 майда Москвада имзоланган ўзаро муносабатлар асосларида...

Иттифоқдош республикалар ва Советлар бўйича маҳаллий Советларга сайланган депутатларнинг состави тўғрисидаги маълумотлар куйидагича:

СССР бўйича: жами 2193086, иттифоқдош республикалар: 1102673, Украина ССР 542708, 49,2, Белоруссия ССР 37265, 46,6, Ўзбекистон ССР 86440, 34,39, Қозғоғистон ССР 117151, 45,8, Грузия ССР 49131, 27,9, Озарбайжон ССР 47179, 23,07, Литва ССР 29342, 13,58, Молдавия ССР 14931, 44,2, Латвия ССР 23877, 88,94, Қирғизистон ССР 25231, 117,04, Тожкистон ССР 22662, 123,32, Арманистон ССР 25899, 132,26, Туркменистон ССР 20107, 73,34, Эстония ССР 11139, 51,36, СССР билан АҚШ ўртасида 1973 йил 29 майда Москвада имзоланган ўзаро муносабатлар асосларида...

Иттифоқдош республикалар ва Советлар бўйича маҳаллий Советларга сайланган депутатларнинг состави тўғрисидаги маълумотлар куйидагича:

СССР бўйича: жами 2193086, иттифоқдош республикалар: 1102673, Украина ССР 542708, 49,2, Белоруссия ССР 37265, 46,6, Ўзбекистон ССР 86440, 34,39, Қозғоғистон ССР 117151, 45,8, Грузия ССР 49131, 27,9, Озарбайжон ССР 47179, 23,07, Литва ССР 29342, 13,58, Молдавия ССР 14931, 44,2, Латвия ССР 23877, 88,94, Қирғизистон ССР 25231, 117,04, Тожкистон ССР 22662, 123,32, Арманистон ССР 25899, 132,26, Туркменистон ССР 20107, 73,34, Эстония ССР 11139, 51,36, СССР билан АҚШ ўртасида 1973 йил 29 майда Москвада имзоланган ўзаро муносабатлар асосларида...

Иттифоқдош республикалар ва Советлар бўйича маҳаллий Советларга сайланган депутатларнинг состави тўғрисидаги маълумотлар куйидагича:

СССР бўйича: жами 2193086, иттифоқдош республикалар: 1102673, Украина ССР 542708, 49,2, Белоруссия ССР 37265, 46,6, Ўзбекистон ССР 86440, 34,39, Қозғоғистон ССР 117151, 45,8, Грузия ССР 49131, 27,9, Озарбайжон ССР 47179, 23,07, Литва ССР 29342, 13,58, Молдавия ССР 14931, 44,2, Латвия ССР 23877, 88,94, Қирғизистон ССР 25231, 117,04, Тожкистон ССР 22662, 123,32, Арманистон ССР 25899, 132,26, Туркменистон ССР 20107, 73,34, Эстония ССР 11139, 51,36, СССР билан АҚШ ўртасида 1973 йил 29 майда Москвада имзоланган ўзаро муносабатлар асосларида...

Иттифоқдош республикалар ва Советлар бўйича маҳаллий Советларга сайланган депутатларнинг состави тўғрисидаги маълумотлар куйидагича:

СССР бўйича: жами 2193086, иттифоқдош республикалар: 1102673, Украина ССР 542708, 49,2, Белоруссия ССР 37265, 46,6, Ўзбекистон ССР 86440, 34,39, Қозғоғистон ССР 117151, 45,8, Грузия ССР 49131, 27,9, Озарбайжон ССР 47179, 23,07, Литва ССР 29342, 13,58, Молдавия ССР 14931, 44,2, Латвия ССР 23877, 88,94, Қирғизистон ССР 25231, 117,04, Тожкистон ССР 22662, 123,32, Арманистон ССР 25899, 132,26, Туркменистон ССР 20107, 73,34, Эстония ССР 11139, 51,36, СССР билан АҚШ ўртасида 1973 йил 29 майда Москвада имзоланган ўзаро муносабатлар асосларида...

Иттифоқдош республикалар ва Советлар бўйича маҳаллий Советларга сайланган депутатларнинг состави тўғрисидаги маълумотлар куйидагича:

СССР бўйича: жами 2193086, иттифоқдош республикалар: 1102673, Украина ССР 542708, 49,2, Белоруссия ССР 37265, 46,6, Ўзбекистон ССР 86440, 34,39, Қозғоғистон ССР 117151, 45,8, Грузия ССР 49131, 27,9, Озарбайжон ССР 47179, 23,07, Литва ССР 29342, 13,58, Молдавия ССР 14931, 44,2, Латвия ССР 23877, 88,94, Қирғизистон ССР 25231, 117,04, Тожкистон ССР 22662, 123,32, Арманистон ССР 25899, 132,26, Туркменистон ССР 20107, 73,34, Эстония ССР 11139, 51,36, СССР билан АҚШ ўртасида 1973 йил 29 майда Москвада имзоланган ўзаро муносабатлар асосларида...

Иттифоқдош республикалар ва Советлар бўйича маҳаллий Советларга сайланган депутатларнинг состави тўғрисидаги маълумотлар куйидагича:

СССР бўйича: жами 2193086, иттифоқдош республикалар: 1102673, Украина ССР 542708, 49,2, Белоруссия ССР 37265, 46,6, Ўзбекистон ССР 86440, 34,39, Қозғоғистон ССР 117151, 45,8, Грузия ССР 49131, 27,9, Озарбайжон ССР 47179, 23,07, Литва ССР 29342, 13,58, Молдавия ССР 14931, 44,2, Латвия ССР 23877, 88,94, Қирғизистон ССР 25231, 117,04, Тожкистон ССР 22662, 123,32, Арманистон ССР 25899, 132,26, Туркменистон

Ўзбекистон беш йиллигининг ҳал қилувчи босқичи — 1973 йилда она-Ватанга \$100 тонна «оқ оғит» етказиб берилади. Андижон районидagi Қўйбашев номи колхоз «пахтакорларнинг» аҳди-наймони шудай.

Мажбурият олиш — ишнинг бошланғичидир, ҳалол меҳнат билан нўл хосилга пухта замин яратиш керак. Шундангина кузмика бориб ғалаба рапортига имзо чекилади. Пахтакорлар шунинг учун соғаб олиб ўзлар парваршигини кун сайин авж олдиришлари. Ҳозир 1287 гектар майдондаги ғўзалар учинчи комплекс парваршидан чиқарилади. Ишнинг бориши чақ-

# ДЕҲҚОНЛАР ШИЖОАТИ

ки эмас. Лекин ғўзаларнинг ўсish ва ривожланиш талабини қондиришлари бўлиб ўтган ағиргарчиликлар тўғрисида тўпурқ қатлами яхши қилинмади. Бу, ғўзаларнинг дуркум ўсишига самбий таъсир кўрсатди. Механизаторлар вази-ятини ҳисобга олиб, узунаси-кўн-далангаги культура ўтказишни кучайтирилди. Натيجада тўпурқ қатлами яхши юмшаб, зах кўга-

рилди, ўсимлик қўш нури ва ҳа-водан яхши баҳра ола бошлади. Шу кезда озиклантиришга кири-шилди. Ҳар гектар ерга 500 кило-грамм минерал ва кўл микродо-рганик ўғитлар солинди. Табири-корлик ўз самарасини кўрсатди. Ҳамма майдонлардаги ғўзалар шонага кирди.

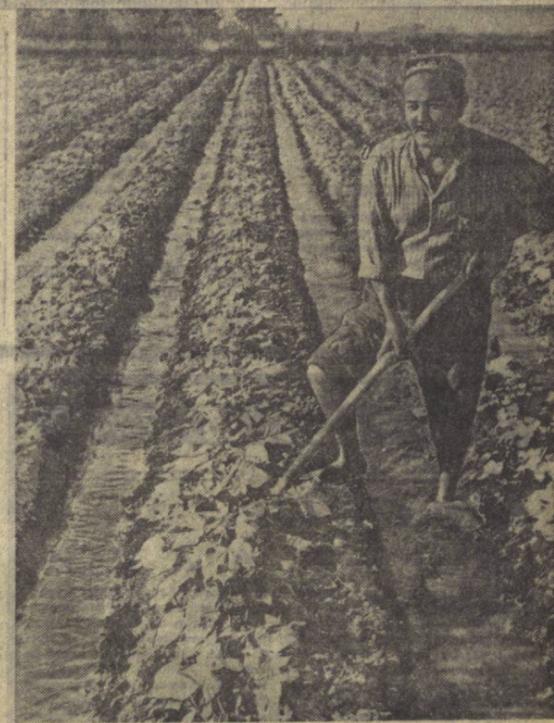
— Кўчат сонини бут, ўсимлигини ривождан мамнунийимиз, — дейди

илгор бригада бошлиқларидан бири, Ленин ордени кавалери Иб-роҳимжон Экиров, — Бирок гектардан 50 центнердан хирмон кўтариш учун ҳали кўп иш қили-шимиз керак. Бригададаги ғўза-рин билан маслаҳатлашиб, ҳаммага шахсий топшириқлар белгиладик. Механизаторларимиз ҳар кунин 7-8 гектар майдонда чўқур куль-тивация ўтказди, сувчиларимиз

ғўзаларни қондириб сугорди, бошқа аъзоларимиз бегона ўт-ларни йўқотди, ҳашарот ва ка-салликларга қарши курашди. Хуллас, ҳар тўп ғўзани меҳр бил-ан парваршилаб, зимимага олган мажбуриятимизни қоплагидан даражада ҳосил тўпланишини таъминлайди.

Колхознинг И. Мамадалиев, М. Орфижонов, Ш. Урмонов, М. Рус-тамов ўртоқлар бошлиқ бригада-ларида ҳам ғўза парварши а-гротехника қондалари асосида си-фатли ўтказилгати.

Н. ИНОҚОВ,  
«Совет Ўзбекистонининг шатсиз муҳбири»



Сув ғўзанинг қони ва жо-ни. Саратонда ғўзанинг тақдирини сувчининг маҳор-рати ҳал қилади. Юқори Чирчиқ районидagi «Ле-нинский путь» колхозининг биринчи бригада сувчиси Ҳусанбой Айнашев буларни яхши биледи. У ҳар кунин бир-бир ярим гектар май-доннинг ғўзасини сувга қон-дирмоқда. Суратда: Ҳ. Ай-нашев бригада ғўзаларига сув тарамоқда.

И. Глауберзон фотоси.

## ХУЖАЛИК РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

# УРУҒЛИҚ ДОННИ КЎПРОҚ ЖАМҒАРИНГ

Республикамизда ғалла ўрими-ғинида ҳал қилувчи куилар келди, арпа ўрими ту-галланипти, бугдой ўрими кун сайин кучайтирилади. Уримда сурьатин авж олдириш, фурс-атини янқартариш ҳал қилу-чи роль ўйнайди. Нобудгарчи-ликка қарши кураш муҳим ва-зифадир. Дон тайерлаш давлат-плани ва соҳналистик мажбу-риятларини баъжариш ғалларо-даримнинг муқаддас бур-нидир. Айни кезда колхозлар ва совхозларда уруғлиқ фонди ташкил этиш биринчи даража-ли ишдир. Сараланган уруғлиқ жамғарини келгуси йилларда ғалладан юқори ҳосил етишти-ришга вақтинча яратини демакдир.

Афсуслик, ўтган йилларда уруғлиқ дон тайерлашда жид-дий камчиликларга йўл қўйил-ди. 1972 йилда республикамиз бўйича умумий майдоннинг 68 процентига районлаштирилган бугдой уруғи, 72 процентига ар-па уруғи эғилди ҳолиси. Сир-дарё областида умумий ғалла майдонининг учдан бири қис-мига районлаштирилган уруғлиқ дон эғилди. Биринчи ва иккин-чи класс уруғлиқ жуда кам эғилди, айрим хўжаликларда қондиришга мос келмайдиган уруғини эғилди ҳолини учрайпти. Буларнинг ҳаммаси ғалла ўрими-ғини кун сайин авж олдирилаётган ҳозирги кунлар-да уруғлиқ дон тайерлашга эғтиборини кучайтириш зару-ринлиги тақозо этиди.

Ундан ташқари районлашти-рилган уруғлиқ етишмаслигини орасида давлатдан қара сўра-риш, паст нави уруғлиқ донини эғилди ҳолини рўй бератиш. Ба-ҳоринкор ерларга дон эғилди уруғи республикамиз бўйича давлат-дан 17 минг тонна сараланган уруғлиқ олишга мажбур бўлин-ди. Ғаллачиликда дон тарата-ётган «Удмурт», «Қизил чор-вадор», Киров номи, Охунбо-вев номи совхозлар ва бош-қа қатор хўжаликларнинг дав-

ларидagi ғалла бегона ўтлар уруғлагунча ўриб олиниши шарт. Уруғлиқ дон шу кунлар-да тозаланиб навларга ақра-тилгандагина келгусида ях-ши натижага эришилади. Бу-нинг учун ҳар бир хўжаликда уруғлиқ донини тозалайдиган аэвенотлар ташкил этиш, бирин-чи ва иккинчи қондиришни уруғлиқ донини кўп тайерлаш ра-баблатларини қилиш шарт.

Хўжалиқини биринчи класс қондиришни уруғлиқ билан етарли миқдорда таъминлашга ҳисса қўшган, донини яхши сақ-лашни таъминлаган бўлим бош-қаруви, бригадирлар, агро-номлар, уруғчинослар, ком-байнчилар, марказий хирмон ходимлари, омор мудири бир олийк маоши миқдорда пул билан мукофотланади. Эве-ноларнинг аъзолари эса бундан ҳам кўпроқ рағбатлантирилади.

Хўжалиқлар давлат пунктла-рига фақат тоза, районлашти-рилган, юқори ҳосилли уруғ-лиқ дон топширишлари керак. Бунинг учун донини тозалашга алоҳида эғтибор қилиниши ло-зим, дон тозалаш машиналаридан оқилона фойдаланиш ке-рак.

Хўжалиқларнинг раҳбарлари, дончилик мутахассислари уруғ-лиқ донини давлатга товар дон сифатида топшириш ҳолини ра-қатти чек қўйилишини таъ-минлашлари лозим.

Республикамизда колхозлари ва совхозлари, давлат хўжали-қларини ўзлариди етиштирил-ган нави, районлаштирилган, юқори ҳосилли уруғлиқ дон билан тўла таъминлаш ғалла-корларимизнинг муқаддас бур-чидир.

Г. ЛИТВИНОВА,  
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном, рес-публика Қишлоқ хўжалик министрилиги давлат уруғ-чилик инспекциясининг бошлиғи.

# АЖОЙИБ АВЛОД КУЙЧИСИ

РАУФ ГАЛИМОВ — 50 ЎШДА

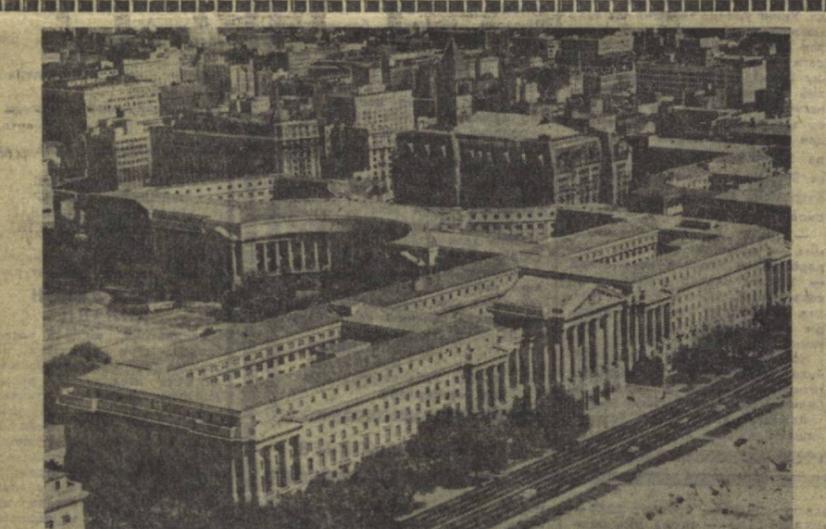


ларин эди. Унинг ана шу даврлар-да яраган поэтик асарлари мана шундай бой инсоний қалб мазму-нини шоншона аниқ ва таъсирчан ифодаляпти. У ўз тендошларининг қалб биографиясини адаби-ётга олиб кирди. Бу авлодининг ҳайда ўрни муҳим ва салмоқли эди. Рауф Галимов ижодининг сал-моғи ана шу то билан ўлчанади.

Рауф Галимовнинг биринчи эғи-йриб тарихи асари Мамарасул Бовоғнинг 1953 йилда Москвада босилган «Эрон осмони остида» шеърини китобидир. 1954 йилда Рауф Галимовнинг «Ипрокчида нур-лирика китоби чиқди. У Муса Жа-лилининг «Мобит дартармадан рус-тилага тарихи қилинган дастла-сти шеърларини шу тўпламга ки-ригати эди. Кейинги йиллар Рауф Галимов «Ойбек, Гафур Гулом, Уй-ғун, Мирмуҳсин, Шўхрат ва бош-қа ўзбек шеърларининг шеърлари бил-ан рус ўқувчиларини таништирди.

Рауф Галимов Ўзбекистон Эзу-вичлар сўфозининг иқодиий ва жа-моатчилик ишларида фаол қатна-шди: 1955—1961 йиллар «Звезда Востока» журналин редколлегияси-нинг аъзоси, 1965—1971 йиллар — Ўзбекистон Эзувчилар союзини ра-валенисининг аъзоси, аш эзувчилар билан ишлаб турди. Унинг 1957 йилда «Тошдақ қалтакасам» шеър-лар тўплами босилиб чиққан, йи-рик асарга қўл урди. Шу йил «Звезда Востока» журналда «Ар-слон изидан қайтмас» романи бо-силди. 1959 йилда алоҳида китоб бўлиб чиққан бу роман Тошкен-тинги йиллардаги маълумати кай-та қўриш ҳамда коммунистик жа-миятини барпо этиш учун кураша-ётган авлодининг жанговар ва меҳ-наткаш авлодининг тендошдир. Совет кишиларининг бу авлоди вақиллари қалбларини жўшун со-циалистик қурилишга романтика-си, яратини ва кураш тўғрисида, бринчи хислар ва кечималар ба-зайди. Улар айни пайтда Рауф Га-лимов қалбининг ҳам «сир-

мов биринчи беш йилликлар, киз-гини коллективлаштириш ва индус-трлаштириш даврида воғта этган. Улуғ Ватан уруши йилларининг дахшати ва машаққатларини бош-дан кечирган, ниҳоят, урушдан кей-инги йиллардаги мамлакатни кай-та қўриш ҳамда коммунистик жа-миятини барпо этиш учун кураша-ётган авлодининг жанговар ва меҳ-наткаш авлодининг тендошдир. Совет кишиларининг бу авлоди вақиллари қалбларини жўшун со-циалистик қурилишга романтика-си, яратини ва кураш тўғрисида, бринчи хислар ва кечималар ба-зайди. Улар айни пайтда Рауф Га-лимов қалбининг ҳам «сир-



# ЧЕТ ЭЛЛАРДА

СРАТДА: Америка Қўшма Штатлари пойтахти — Вашингтоннинг умумий кўриниши.

ТАСС фотохроникаси.

# ТАРИХИЙ МИССИЯ

КПСС Марказий Комитетини Бош секретари Л. И. Брежневнинг АҚШга вазити ва унинг президент Р. Никсон билан оғиб боратган музокаралари тўғрисида чет элларда бевн қилин-ган фикрларнинг гонг кўчилиги барча китъалардаги мамлакатларнинг халқлари ва ҳукуматлари Совет — Амери-ка муносабатлари яхшиланаёт-ганини — табирлаётганлик-ларини ақлол небот этиди.

Америка матбуоти Л. И. Брежневнинг АҚШда бўлиши-ни, унинг президент Р. Никсон билан музокараларини, АҚШ конгрессининг аъзоларини билан учрашувини кеғи ўрнотмоқда. Вазитонда амволашган би-тирлар, деб таъинлашди «Ба-шинчи пост» газетаси. СССР билан АҚШ ўртасида «недани-иб боратган алоқаларини яна-да муостаҳкамлашга хизмат қи-лади», «Вашингтоннинг иштин-стар энд дейли нисос» газетасининг фикрича, бу битимлар «Совет — Америка ҳамкорлиги кучай-иб боратганлигини» небот қи-лади.

Францияда чиқадиган «Юма-ните» газетаси таъинлаб ўта-ниди, Л. И. Брежнев Вашинг-тонда совет ва америка халқ-ларининг янада муносабатла-ринини назарга тутиб, музока-ралар олиб бермоқда ва Совет — Америка муносабатларини бар-қарор муносабатларга айлан-тириш учун ҳаракат қилимоқда.

Италиянинг «Унига» газетаси ёзади: Совет — Америка му-носабатларининг яхшиланшини натижасида «бутун дунёда тинчлик мустаҳкамланади ва шу билан бирга ҳар иккала мамлакатнинг фан-техника со-ҳасидagi муваффақиятлари умумий тараққиотга хизмат қи-лади».

Бу газета Совет Иттифоқи-дан келган хурматли мекхони-нинг Америка конгресси аъзо-лари билан учрашувиға катта эғтибор берали.

Этидан кейин ўтган жуда ин-дека вақт ичида жаҳондаги икки буюк давлат ўртасидаги муно-сабатларнинг яхшиланшини бу-тун халқларо вазиятга иқобий таъсир қилганлигининг шоҳиди бўлади.

Японияда чиқадиган «Санкэй Симбу» газетаси қўйидагилар-ни ёзади: Вашингтонда олиб борилган музокараларнинг дастлабки ақуларини «ҳар икка-ла мамлакат ўртасидagi ҳам-корлик муносабатларини янги мамму билан тўлдирди ва бу муносабатларини янада кенгай-тирди». Япониянинг «Токио Симбу» газетаси «Совет Итти-фоқи билан Американинг турли соҳаларда биргаликда ўткази-ётган тадқиқотлари натижаларини шубҳасиз бошқа мамлакатлар-нинг ҳам мулоқ бўлиб қолади», деб хисоблайди.

Деҳлида чиқадиган «Таймс оф Индия» газетаси «СССР бил-ан АҚШ ўртасида идеоло-гик келишмовчиликлар бўлиши-га қармай, улар ўртасидagi муносабатларининг яхшиланшини жаҳонда кескинлигини юмпа-нишга самарали таъсир қи-лади», деб ишот билдиради.

Механиклар янги ҳукумат «миллий экономикани соғломла-штириш тўғрисида берган вадаси-да қатъий турлини нўтиятиди», «Нўэстра палатра» газетасининг бешинчи, мехнатчилар янги ҳу-куматнинг норхона ағзалари бу-лан ишчилар ўртасида «социал-тоғулини» вуқудга келтириш си-сатига ҳам қарши.

Перочилар ичида ҳам кураш котмоқда: уларнинг баъзилари со-циал-индустриел ўғарилар чў-қурлаштирилишини талаб этса, бошқалари аниқча, Э. Кампора қўйган қадамларнинг узи несон қадмалар бўлади, деб хисобла-моқда.

77 ёшга борган Перон шунақан-ги вазиятда Буэнос-Айресега қай-тиб келди.

«Нойсес Дойчланд» газетаси (ГДР) «актив тинчлик сиевати» сармалхал мақоладасида қўйида-гиларни ўқитиб ўтади: Л. И. Брежневнинг АҚШга вазити Совет Иттифоқи доғирга пайт-да жаҳон сиеватининг барча асосий проблемаларини ювасидан ҳал қилуви амалий шикоят ва таъаббус кўрсатаётганлигини тасдиқлайди.

Болгария матбуоти олий да-ражадаги Совет — Америка муозкараларига «ишчанлик

Чехословакияда чиқадиган «Руде право» газетаси Л. И. Брежнев АҚШ сафарининг дастлабки нўзларини «яхши, салтанатли кўлар» деб атади. «СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларининг яхшиланшини, — деб ёзади газета, — ҳозир-ги жаҳонда барча халқларо му-носабатларга жуда катта таъ-сир ўтказди». Р. Никсоннинг ўтган йил Москвага қилган ви-

Танзания миллат мажлиси-нинг раиси Адам Сани Мъвава ТАСС муҳбири билан сўхбатда бундай дейди: «Олий даражада-ги Совет — Америка муозка-ралари халқларо кескинлигини юмшатишга ва янги жаҳон уру-ши ҳавфининг олдини олишга шубҳасиз, хизмат қилади».

(ТАСС)

# ПРАГАДА СЕМИНАР

ПРАГА, 21 июнь. (ТАСС). Прагада РСДРП II съездининг 70 йилли-ги ҳамда «Коммунистик партия неинформининг 125 йиллигиға ба-ғишланган умум республика еғвизари бўлиб ўтади.

«Коммунистик манифест» тоғларининг ашталлиги ва РСДРП II съезди қарорларининг Чехословакия Коммунистик партиясини таъ-сирини тўғрисида семинарда ЧКП Марказий Комитети прагадага ва агитация бўлимининг мудири В. Барда доклад қилди. Шунингдек, оппортунизмга қарши курашда ҳамда социализм ва коммунизмни му-ндаки марксизм партиянин раҳбарлик роқини ленинчи ташуунишда КПСС таърибисига бағишланган сонларда тинланди.

# ЁШЛАРИЖОДИДАН

## ОРЗУ

Баъзан булоқ қаби қайнаб, ерғим келади  
Тоғлар бағрини, қўшқини  
Баъзан баҳор насинида оқимок бўламан  
Инсон бағрини,  
Баъзан Аму, Сирдарё йўшиб оқим келади  
Водийлар томон,  
Ҳавасинини оғушига тортади баъзан  
Зилол Зарафшон,  
Машхур чўпон ақуд деҳқон бўлгим келади —  
Жаҳоний шонини,  
Олтинтопар-юмчи бўлсам, дейман гоҳида —  
Ленин ишонини...  
Бу жўшқинини, жондайю эл,  
Қадардон юртин,  
Сиз тўғайларин,  
Бордигини никингизга бағишламоқдин  
Юрак майларин...  
Исомиддин САЛОҲИДДИНОВ,  
Самарқанд.

Қалбим номтодир, қуёш юрагим,  
Дилда мангу сўймас шириним бордир.  
Бахт булбули сайраб имод гуланда,  
Шўх дўбирив жанангайди кўлимда,  
Едгор бахши куйлаверсам дилимда —  
Адо бўлас қўшини, дostonи бордир.  
Едгор бахши ИСҲОҚОВ.

## ОЗОД МАНОНИМ БОРДИР

Элиқ баҳор нурган озод  
Ун беш эл —  
Иттифок — СССР маконини бордир,  
Улан ер кўррасин оташ юраги —  
Москва шавакати кўрғонини бордир,  
Бир қадамлар мен учун ойвоқо ҳам,  
Бир қадамлар «Зухро», қуёш боёб ҳам,  
Юдузларини мен ёқман қилиб шам,  
Забт аялаган мовий ёрмонини бордир,  
Иям машъал бўлса, мен бир парвона,  
Саҳроларда қурдим лизинат қошона,  
Деҳнатта аялагандир афсона,  
Чулларда Бег Эрав, — бустонин бордир,  
Компартия — сув, ҳавосин, норагини,  
У тўғайла аям тоғдир қиррагини.

## ТЎҒТИЁ

Қўлимда бир сўқим ниққора тўпурқ,  
Тазанимга эғилдим, тўпурқда бошим,  
Бу — ўғамий авлодин миллиондан кўпроқ,  
Боболар, оталар — аждод қардошини,  
Шу ёруғ кўнларин қилишиб орау  
Шу муқаддас ерда жон берган улар,  
Бугунги авлодинин яғона қаран Боболар орауни эъзозлаш бўлди  
Ултам аждодимиз жисми сингган  
Олтинга аялаган бу қадардон Ер,  
Шунинг-чун табарруқ, муқаддас, өзиз,  
Шунинг-чун муқабрак ва мўтабардор,  
Эркин МАДАҲИМОВ.

Қоронғу кечада милтиқлар чирок,  
Зим-зим тун унга гул-гула солур.  
— Қоринида оғиз, — дер нурларини,  
Бирок, —  
Чироқчи, тинмайини нур соҳиди — нур!  
Тун эса қадрла қурайдими уни,  
Бугунги ёлмоққа қилайди чора  
Лек чироқ беларо жийлаиб, тунинг  
Кўсинки нур-ла қилар лина-пора...  
Абдуолим ИНОҚОВ.

АХБОРОТ ФАКТ ВА ШАРХ

ХАЛҚАРО СИМПОЗИУМ

1974 йил май ойида республика миз пойтахтида ер қимирлаш бўйича сейсмологларнинг халқаро симпозиуми бўлади.

Яқинда Тошкентда ўтказилган аниқ шунга қарата баҳолиқанган йилги бўлди. Симпозиумнинг ўтказиш ташкилий комитетининг аъзолари сейсмология институтинда йиғилишти. Ташкилий комитетга Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, СССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси Обид Соҳибов раислик қилмоқда.

Америка мамлакатларида 92 саяхатларнинг намоёни қилинмоқдалар. Жанубий Америка шаҳарлари бўйлаб совет саяхати усталари саяхат гастролларини давом эттиришмоқдалар. Сафарга йўл олган мазкур гуруҳда «Баҳор» рақс ансамблининг таниқли доирачиси Қарамон Сароқов, моҳир раққос Раҳимов, Шарнизова ва бошқалар бор. Бир ойлик сафар давомида саяхаткорларимиз Чили, Перу, Уругвай мамлакатларида рақс-баранг маззада қўшқ ва рақслар намоёни қилдилар. Доирачиси билан раққосамиз ўзбек, тожик, қозоқ ва шарқ мамлакатларининг тарона ва ўйинларини қўз-қўз қилишмоқчи.

РАҚҚОСАМИЗ — ЖАНУБИЙ АМЕРИКАДА

«Баҳор» рақс ансамблининг солистлари омаи ортда—Жанубий

Польша кўрғазмасида Яқинда Польшанинг Познань шаҳрида халқаро ярмарка очилди. Бу ярмаркада республикамиз саноат корхоналарида ишлаб чиқарилаётган турли хилдаги маҳсулотларни намоёни қилиш йўл-жўлағимизда. Бугунча халқаро ярмаркага республикамиздан бир қанча экспонат юборилди. Улар орасида республикамизда етиштирилётган маҳсулотлардан пахта толлари, сарқилма Бухоро қоракўли, сифатли пилаларимиздан намуналар бор.

Биринчи бомба Сара ўқитган Сабонион вайрон қилди. Биринчи снряд уни энг севимли дугонаси — Лилдан кудо этди: одам мурдасини биринчи бор кўриб ўшанди. Кўриди-ю, ўз кўзларига шон-мади. Чунки Лила чалқанча тушганча гўё ширин уйқуда ётарди, тик қор кўзлари очик, кулча юзлари хатто сўлинқирамаган. Сара бирзум тикилиб турди-ю, сўнгре қандайдир ички ҳаяжон билан дод деб дугонаси устига ўзини отди. Уёғини билмайди...

Кичинек шаҳрида истикомат қилмаган бир аҳудий кампирнинг унда хушига келди у. Уруш бошланганин ҳам шу кампирдан эшитди. Удан чиқиб булмади, фешист самолётлари шаҳар устида айланиб учиб, батимин бомба ётқарди. — Қавриқсан, кимларинг бор! — сўради кампир. — Ортга — шаҳрида турмади. Ота-омаи, укаларни Бор. Кичинек шаҳрига қаланди, — деди Сара кўз ёшларини ертмади. Кампир кечкурун Сарани кузатиб кўрди. Бу маҳал немис самолётлари кўздан гойиб бўлганди. Шаҳар оралаб дайиди юрган фашистлар уяларни тинтишга ҳозирлик кўришган эди. Ун тўқриқ ёшлар Сара Зубрак душман кўзига кўрнимасликка ҳаракат қилди. Шаҳар четига чиққанда катта йўлдан жуда кўп одамлар кетмаганлигини кўриб қолди. Уларга қўшилди. Йўл юрди, йўл юрса ҳам мўл юрди.

ОЛАМДА ЯХШИЛАР КҮП

бир қозондан овқат айланди, бир чойдан чой ичмади. Урушнинг энг оғир, энг дахшатли кези қанда ҳам абор маъини кўриш билан баҳорини кўришди. — Оламда яхшилар кўп, энгасил — деди Арон бобо оғир ахволда ётган бир кун. — Ҳа, оламда яхшилар кўп, болаларим, — деб авал — Сарага, кейин бошқа жигарчуларига қараб қўйди. — Фақат баъдад фашистлар ёмон. Лекин, ёмоннинг кунни калта, умри қисқа бўлади.

Арон бобо оғир ётарди. Улимидан ум кун аввал оила аъзоларини тўлаб, юргидилганин айтди: — Жасадимни шу ерга қўйсизлар. Шу тўлқини азиз ва мўътабар деб биласизлар. Бу ер — бизнинг уямиз, ўз Ватанамиз. Уни киндик-қон тўқилган жойдад мўқаддас билинглар.

Оила бошлиғи Арон бобо дунёдан кўз юмди. Бирдан-бир ўғли Яков ўз хоҳиши билан фронтга кетди. У Сталинград оstonлариде душманга қарши курашиб, мардаларча ҳалок бўлди. Оиладе қалганларга Сара бош-қош бўлди. Кўлжада тўр кўйиб, ҳалол маҳнат қилди. Уни Назира Йўлдошева бошқик жомсомил-шлар бригадаси ишга ўтказди. Бу ерда фикдорлик намуналарини кўрсатиб кетган Сара Аронни Зубрак алоҳида кўзга ташлана бошлади.

1947 йили Назира Йўлдошева республика партия мажлисига ўқишга кетди. Унинг ўрнига ҳамме бир овқадан Соракон (Сара Ароннинг колхозчилар хурмат қилиб шундай деб аташарди) эвон бошлиғи бўлиб қолди, деб тўғри элди. Одамлар янглишган экан, Соракон номи билан энг олтига тушган бу аҳудий қиз паттадан мўл ҳосил: етиштириш сирларини ўрганди, ердан, сувдан, ўғитлардан оқилона фойдаланди. У вақтда колхозда биттагина трактор бор эди. Барча иш қўли кун билан баҳорини кўришди. Шунга қарамастан, Сара Аронни бошқик эвон ҳар гажар ердан 70 центнердан оқ олтин кирмон кўтарди. Партия ва ҳукуматимиз унинг хизматларини юксак тақдирлаб, Ленин ордени билан мукофотладди.

Назира Йўлдошева ўқидан қайтган тағин ўз эвонига Сара бошлиқ кила бошлади. Сара Аронни бошқик эвонга кўтаришди. Унинг эвонига тўқайорини ўлаш-тириб, пахтазорча айлантириш керек эди. Ишчи кучи оз, техник даярли йўқ эди. Эвон аъзолари бир таи, бир жон бўлиб маҳнат қилишди. Тўқайорин чекинди. Унинг ўрнида ам-яшан пахтазор мажлисида. Кузакча борик кўсонлар чўнонан оқилдики, гўё самондаги хадис-хидосиз юндўзлар шу бахвал водийнинг тағига келиб қўнган эди. Инсон маҳнатининг шарофати эди бу! Кўйиб ер ҳар гажаридан 73,6 центнердан «оқ олтин» нийом этди ўшанде. Эвон бошлиғи Сара Аронни Зубракке Социалистик Меҳнат Қазрамони деган юксак унвон берилди.

— Сизни ўқишга юбормоқчимиз, — дейишди бир кун Сирдарё район партия комитетиде. — Урушга қадав агрономлигини ҳавас қилиб, ўқишга кирган экансиз. Фашистлар ҳалқат баршиди. Мана энди, имконият бор, ўқин.

Коммунист Сара Зубрек 1953 йили Тошкент қишлоқ хўжалик техникумига ўқишга кирди. Бу билан дўғоқнинг муваффақиятли тамолаганидан сўнг, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг ағдан мўл ҳосил: етиштириш сирларини ўрганди, ердан, сувдан, ўғитлардан оқилона фойдаланди. У вақтда колхозда биттагина трактор бор эди. Барча иш қўли кун билан баҳорини кўришди. Шунга қарамастан, Сара Аронни бошқик эвон ҳар гажар ердан 70 центнердан оқ олтин кирмон кўтарди. Партия ва ҳукуматимиз унинг хизматларини юксак тақдирлаб, Ленин ордени билан мукофотладди.

Назира Йўлдошева ўқидан қайтган тағин ўз эвонига Сара бошлиқ кила бошлади. Сара Аронни бошқик эвонга кўтаришди. Унинг эвонига тўқайорини ўлаш-тириб, пахтазорча айлантириш керек эди. Ишчи кучи оз, техник даярли йўқ эди. Эвон аъзолари бир таи, бир жон бўлиб маҳнат қилишди. Тўқайорин чекинди. Унинг ўрнида ам-яшан пахтазор мажлисида. Кузакча борик кўсонлар чўнонан оқилдики, гўё самондаги хадис-хидосиз юндўзлар шу бахвал водийнинг тағига келиб қўнган эди. Инсон маҳнатининг шарофати эди бу! Кўйиб ер ҳар гажаридан 73,6 центнердан «оқ олтин» нийом этди ўшанде. Эвон бошлиғи Сара Аронни Зубракке Социалистик Меҳнат Қазрамони деган юксак унвон берилди.

— Сизни ўқишга юбормоқчимиз, — дейишди бир кун Сирдарё район партия комитетиде. — Урушга қадав агрономлигини ҳавас қилиб, ўқишга кирган экансиз. Фашистлар ҳалқат баршиди. Мана энди, имконият бор, ўқин.

Коммунист Сара Зубрек 1953 йили Тошкент қишлоқ хўжалик техникумига ўқишга кирди. Бу билан дўғоқнинг муваффақиятли тамолаганидан сўнг, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг ағдан мўл ҳосил: етиштириш сирларини ўрганди, ердан, сувдан, ўғитлардан оқилона фойдаланди. У вақтда колхозда биттагина трактор бор эди. Барча иш қўли кун билан баҳорини кўришди. Шунга қарамастан, Сара Аронни бошқик эвон ҳар гажар ердан 70 центнердан оқ олтин кирмон кўтарди. Партия ва ҳукуматимиз унинг хизматларини юксак тақдирлаб, Ленин ордени билан мукофотладди.



Сиз ушбу суратда Самарқанд шаҳрининг Регистон майдонидаги Шардор ансамблини кўриб турибсиз.

Турли тақдирли кишилар Арон бобонинг катта қизм Сара сергайрат, меҳнатқош, фидокор эди. Қишлоққа келган кундан оқ кўпчиликка аралашиб кетди. Катмон кўтариб гўза чопиғига чиқди. Гўё илгаридан бу иш билан шуғулланган кишидак қўли ҳам қовуша қолди. Ман-ман деган чопиқчиларини орқад қолдириб маҳнат қилди. Тез орада кўпчиликка танилди, эл оғизга тушди. Айниқса, пахтачилик бригадаси бошлиғи Сафар Холматов ва унинг рафиқаси Зайнаб хола аҳудий қиз — Сарага жуда ихлос қўйиб қолишди. Арон бобо оила-сини ўз хонадонларига кўчириб келишди. Энди улар бир дестур-хонда нону-туз бўлиб кетишди:

рнни ўрганди, ердан, сувдан, ўғитлардан оқилона фойдаланди. У вақтда колхозда биттагина трактор бор эди. Барча иш қўли кун билан баҳорини кўришди. Шунга қарамастан, Сара Аронни бошқик эвон ҳар гажар ердан 70 центнердан оқ олтин кирмон кўтарди. Партия ва ҳукуматимиз унинг хизматларини юксак тақдирлаб, Ленин ордени билан мукофотладди.

Назира Йўлдошева ўқидан қайтган тағин ўз эвонига Сара бошлиқ кила бошлади. Сара Аронни бошқик эвонга кўтаришди. Унинг эвонига тўқайорини ўлаш-тириб, пахтазорча айлантириш керек эди. Ишчи кучи оз, техник даярли йўқ эди. Эвон аъзолари бир таи, бир жон бўлиб маҳнат қилишди. Тўқайорин чекинди. Унинг ўрнида ам-яшан пахтазор мажлисида. Кузакча борик кўсонлар чўнонан оқилдики, гўё самондаги хадис-хидосиз юндўзлар шу бахвал водийнинг тағига келиб қўнган эди. Инсон маҳнатининг шарофати эди бу! Кўйиб ер ҳар гажаридан 73,6 центнердан «оқ олтин» нийом этди ўшанде. Эвон бошлиғи Сара Аронни Зубракке Социалистик Меҳнат Қазрамони деган юксак унвон берилди.

— Сизни ўқишга юбормоқчимиз, — дейишди бир кун Сирдарё район партия комитетиде. — Урушга қадав агрономлигини ҳавас қилиб, ўқишга кирган экансиз. Фашистлар ҳалқат баршиди. Мана энди, имконият бор, ўқин.

Коммунист Сара Зубрек 1953 йили Тошкент қишлоқ хўжалик техникумига ўқишга кирди. Бу билан дўғоқнинг муваффақиятли тамолаганидан сўнг, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг ағдан мўл ҳосил: етиштириш сирларини ўрганди, ердан, сувдан, ўғитлардан оқилона фойдаланди. У вақтда колхозда биттагина трактор бор эди. Барча иш қўли кун билан баҳорини кўришди. Шунга қарамастан, Сара Аронни бошқик эвон ҳар гажар ердан 70 центнердан оқ олтин кирмон кўтарди. Партия ва ҳукуматимиз унинг хизматларини юксак тақдирлаб, Ленин ордени билан мукофотладди.

Назира Йўлдошева ўқидан қайтган тағин ўз эвонига Сара бошлиқ кила бошлади. Сара Аронни бошқик эвонга кўтаришди. Унинг эвонига тўқайорини ўлаш-тириб, пахтазорча айлантириш керек эди. Ишчи кучи оз, техник даярли йўқ эди. Эвон аъзолари бир таи, бир жон бўлиб маҳнат қилишди. Тўқайорин чекинди. Унинг ўрнида ам-яшан пахтазор мажлисида. Кузакча борик кўсонлар чўнонан оқилдики, гўё самондаги хадис-хидосиз юндўзлар шу бахвал водийнинг тағига келиб қўнган эди. Инсон маҳнатининг шарофати эди бу! Кўйиб ер ҳар гажаридан 73,6 центнердан «оқ олтин» нийом этди ўшанде. Эвон бошлиғи Сара Аронни Зубракке Социалистик Меҳнат Қазрамони деган юксак унвон берилди.

— Сизни ўқишга юбормоқчимиз, — дейишди бир кун Сирдарё район партия комитетиде. — Урушга қадав агрономлигини ҳавас қилиб, ўқишга кирган экансиз. Фашистлар ҳалқат баршиди. Мана энди, имконият бор, ўқин.

Коммунист Сара Зубрек 1953 йили Тошкент қишлоқ хўжалик техникумига ўқишга кирди. Бу билан дўғоқнинг муваффақиятли тамолаганидан сўнг, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг ағдан мўл ҳосил: етиштириш сирларини ўрганди, ердан, сувдан, ўғитлардан оқилона фойдаланди. У вақтда колхозда биттагина трактор бор эди. Барча иш қўли кун билан баҳорини кўришди. Шунга қарамастан, Сара Аронни бошқик эвон ҳар гажар ердан 70 центнердан оқ олтин кирмон кўтарди. Партия ва ҳукуматимиз унинг хизматларини юксак тақдирлаб, Ленин ордени билан мукофотладди.

Назира Йўлдошева ўқидан қайтган тағин ўз эвонига Сара бошлиқ кила бошлади. Сара Аронни бошқик эвонга кўтаришди. Унинг эвонига тўқайорини ўлаш-тириб, пахтазорча айлантириш керек эди. Ишчи кучи оз, техник даярли йўқ эди. Эвон аъзолари бир таи, бир жон бўлиб маҳнат қилишди. Тўқайорин чекинди. Унинг ўрнида ам-яшан пахтазор мажлисида. Кузакча борик кўсонлар чўнонан оқилдики, гўё самондаги хадис-хидосиз юндўзлар шу бахвал водийнинг тағига келиб қўнган эди. Инсон маҳнатининг шарофати эди бу! Кўйиб ер ҳар гажаридан 73,6 центнердан «оқ олтин» нийом этди ўшанде. Эвон бошлиғи Сара Аронни Зубракке Социалистик Меҳнат Қазрамони деган юксак унвон берилди.

— Сизни ўқишга юбормоқчимиз, — дейишди бир кун Сирдарё район партия комитетиде. — Урушга қадав агрономлигини ҳавас қилиб, ўқишга кирган экансиз. Фашистлар ҳалқат баршиди. Мана энди, имконият бор, ўқин.

Коммунист Сара Зубрек 1953 йили Тошкент қишлоқ хўжалик техникумига ўқишга кирди. Бу билан дўғоқнинг муваффақиятли тамолаганидан сўнг, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг ағдан мўл ҳосил: етиштириш сирларини ўрганди, ердан, сувдан, ўғитлардан оқилона фойдаланди. У вақтда колхозда биттагина трактор бор эди. Барча иш қўли кун билан баҳорини кўришди. Шунга қарамастан, Сара Аронни бошқик эвон ҳар гажар ердан 70 центнердан оқ олтин кирмон кўтарди. Партия ва ҳукуматимиз унинг хизматларини юксак тақдирлаб, Ленин ордени билан мукофотладди.

Назира Йўлдошева ўқидан қайтган тағин ўз эвонига Сара бошлиқ кила бошлади. Сара Аронни бошқик эвонга кўтаришди. Унинг эвонига тўқайорини ўлаш-тириб, пахтазорча айлантириш керек эди. Ишчи кучи оз, техник даярли йўқ эди. Эвон аъзолари бир таи, бир жон бўлиб маҳнат қилишди. Тўқайорин чекинди. Унинг ўрнида ам-яшан пахтазор мажлисида. Кузакча борик кўсонлар чўнонан оқилдики, гўё самондаги хадис-хидосиз юндўзлар шу бахвал водийнинг тағига келиб қўнган эди. Инсон маҳнатининг шарофати эди бу! Кўйиб ер ҳар гажаридан 73,6 центнердан «оқ олтин» нийом этди ўшанде. Эвон бошлиғи Сара Аронни Зубракке Социалистик Меҳнат Қазрамони деган юксак унвон берилди.

— Сизни ўқишга юбормоқчимиз, — дейишди бир кун Сирдарё район партия комитетиде. — Урушга қадав агрономлигини ҳавас қилиб, ўқишга кирган экансиз. Фашистлар ҳалқат баршиди. Мана энди, имконият бор, ўқин.

Спорт. Спорт. Спорт.

ШАХМАТ «ЧОПКИР» ХАМ ҚОКИЛАДИ

Жаҳон шахмат аҳлининг бутун аълолари ҳозир Ленинградда ўтаётган зоналараро турнирга қаратилади. Машҳур гроссмейстерларнинг иштирокида шахмат партиялари муҳокамасига мазкур турнирда, уларнинг чинамамита ҳақиқат солинмоқда. Халқаро шахмат федерацияси тасдиқлаган шартга кўра иштирок этиётган 18 кишидан фанат устаси шахмат тоғи учун мунасабатини давом эттира олади, қолганлар эса кейинги воқеалар «томошабонига» айланди дейиш мумкин. Биринчи раунднинг ўйнаш борами, ҳар бир гроссмейстер имконияти борича ўз маҳоратини ишга солиши аниқ.

Тоғи учувчилар мусобақасининг дастлабки етти турда машҳур данишқил шахматчи Вейт Ларсен жуда шиддатан ўйнаб кўрсатиб, бор йўли ярим очко йўқотди, ҳоло. Аммо, бундай «чоппирин» ҳам ўзидан топилди. Ларсендан яна «адам орта» келатган лекин рақибини Виктор Корчной асосий рақибини шундай нишонга олдики, у олтишу сўнгига тағин қолди ва таслим бўганини билдириди. Шу билан «чопкир» Корчнойга ўтди. Набатдаги турнирнинг тур легионлари гроссмейстер учун яна бир синаво бўлди. Корчной қаршида мусобақа жадалининг олдинга ўтиб олган, ҳали мағлубият имкониятини тағин қўрмаган яна бир вешпадам — америкалик

гроссмейстер Роберт Бирй турарди: «Кўма зарбалар» беришининг устаси Виктор Корчной «о-та-та» рақибини тоғ маъноси билан мўлдош етиб, нафас олгани кўйида қаршоб.

Иккинчи раунднинг Анатоллий Карпов ленинградлик Корнойдан қаршоб, иккин марта ёшроқ Аммо босиндики келганда, у негиса доминишларидек иш тутти. 22-ўйин Карпов совет шахматининг чинамамита пешнадаи бўлишига мўхлишлар нишон қилишди. Ушкан мусобақаларда устас-уст галаба қозониб, ўзини тағин қўйди. Мазкур зоналараро турнир Карпов учун натта бир имтиҳон.

Чет элик шахматчилар орасида Ларсен ва Шридман тағин, чехословакиялик Смейнал, Германия Федератив Республикаси вакили Хообер, болгариялик Радулов, югославиялик энг тағини баби Гангоришлар ҳам тоғ тағини иштирок қилишди. Вакилларимиздак: Кўзми билан Тайманов мажалисини урталаридан жой олиб туришди. Собин жаҳон чемпиони Михаил Таль хил ботобилиги ориясида ўз талантини тўла намоёни ишга солишти. Аммо Ларсеннинг олди. Одессалик Тукмакнинг эса мусобақига шай эмаслиги биллиб қолди.

13-турдан кейин Корчной қиссида 13 очко тўлади. М. МУХТАДИНОВ, СССР спорт мастери.

Лутфиянинг маҳорати

Чиринида мерганлик бўйича мусобақалар ўтказилди. Бу ерда ДОСААФ ташкилотлари ҳамда насаба союз област номандлари ва ювонлигистонлик мерганлар ўзаро куч синашдилар. Самарқандлик В. Головацкий мусобақа бошидан олдига ўтиб олди. У бир йўла 581 очко тўлади. Пистолетдан отиш бўйича учини ҳамшахри Лутфия Эгамбердиева муҳлислаб эътиборини қозонди. Нишонга олиш устаси тағин ва маҳоратини ишга солиб, 758 очко тўлади ва спорт мастери нормативидан юқори натиғана эришди. Бу ҳисоб Лутфиянинг республика чемпиони номига сазовор бўлишини тағинлади.

Мусобақа тугаганда

Шашка бўйича ўтказилган республика XXXIII чемпионати мусобақалари тугади. Бу тал чемпиони бўлиш тоғини ташкилотчи Шарифон Ёрқубовга насиб қилди. Моҳир шашкачи бу билан 15-мартда Ўзбекистон чемпиони деган фахри номига сазовор бўлди. Шарифон мусобақа бошидан мағлубиятсиз ўйнаб 13 тур бўйича 10,5 очко тўлади. Иккинчи саворидор ўрин чемпионининг ҳамшахри А. Грязнова, учинчи ўрин эса Тошкент области вакили А. Эндийига берилди.

Тўртинчи учрашув

Утган кун Ватанимиз пойтахти Москвада катта футбол бўлди. Совет терма командаси футболчилари «Латин маъбуд» соҳиблари — жаҳон чемпиони Бразилия командаси ўйинчиларини жабул қилишди. Умум ҳисобда тўртинчи ўйинчиларини бу учрашув маҳоратиде қизғин ва ҳужумкорлик руҳида ўтди. 90 минут давом этган бу ўйинда чемпионларга галаба келтирган ағона тўғин Пильгуй дарвозасига Жаирзиньо иришти.

Жаҳон чемпионати

Жаҳон чемпионати бўйича мусобақалар ўтказилди. Бу ерда ДОСААФ ташкилотлари ҳамда насаба союз област номандлари ва ювонлигистонлик мерганлар ўзаро куч синашдилар. Самарқандлик В. Головацкий мусобақа бошидан олдига ўтиб олди. У бир йўла 581 очко тўлади. Пистолетдан отиш бўйича учини ҳамшахри Лутфия Эгамбердиева муҳлислаб эътиборини қозонди. Нишонга олиш устаси тағин ва маҳоратини ишга солиб, 758 очко тўлади ва спорт мастери нормативидан юқори натиғана эришди. Бу ҳисоб Лутфиянинг республика чемпиони номига сазовор бўлишини тағинлади.

Биринчи бомба Сара ўқитган

Сара сергайрат, меҳнатқош, фидокор эди. Қишлоққа келган кундан оқ кўпчиликка аралашиб кетди. Катмон кўтариб гўза чопиғига чиқди. Гўё илгаридан бу иш билан шуғулланган кишидак қўли ҳам қовуша қолди. Ман-ман деган чопиқчиларини орқад қолдириб маҳнат қилди. Тез орада кўпчиликка танилди, эл оғизга тушди. Айниқса, пахтачилик бригадаси бошлиғи Сафар Холматов ва унинг рафиқаси Зайнаб хола аҳудий қиз — Сарага жуда ихлос қўйиб қолишди. Арон бобо оила-сини ўз хонадонларига кўчириб келишди. Энди улар бир дестур-хонда нону-туз бўлиб кетишди:

рнни ўрганди, ердан, сувдан, ўғитлардан оқилона фойдаланди. У вақтда колхозда биттагина трактор бор эди. Барча иш қўли кун билан баҳорини кўришди. Шунга қарамастан, Сара Аронни бошқик эвон ҳар гажар ердан 70 центнердан оқ олтин кирмон кўтарди. Партия ва ҳукуматимиз унинг хизматларини юксак тақдирлаб, Ленин ордени билан мукофотладди.

Назира Йўлдошева ўқидан қайтган тағин ўз эвонига Сара бошлиқ кила бошлади. Сара Аронни бошқик эвонга кўтаришди. Унинг эвонига тўқайорини ўлаш-тириб, пахтазорча айлантириш керек эди. Ишчи кучи оз, техник даярли йўқ эди. Эвон аъзолари бир таи, бир жон бўлиб маҳнат қилишди. Тўқайорин чекинди. Унинг ўрнида ам-яшан пахтазор мажлисида. Кузакча борик кўсонлар чўнонан оқилдики, гўё самондаги хадис-хидосиз юндўзлар шу бахвал водийнинг тағига келиб қўнган эди. Инсон маҳнатининг шарофати эди бу! Кўйиб ер ҳар гажаридан 73,6 центнердан «оқ олтин» нийом этди ўшанде. Эвон бошлиғи Сара Аронни Зубракке Социалистик Меҳнат Қазрамони деган юксак унвон берилди.

— Сизни ўқишга юбормоқчимиз, — дейишди бир кун Сирдарё район партия комитетиде. — Урушга қадав агрономлигини ҳавас қилиб, ўқишга кирган экансиз. Фашистлар ҳалқат баршиди. Мана энди, имконият бор, ўқин.

Коммунист Сара Зубрек 1953 йили Тошкент қишлоқ хўжалик техникумига ўқишга кирди. Бу билан дўғоқнинг муваффақиятли тамолаганидан сўнг, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг ағдан мўл ҳосил: етиштириш сирларини ўрганди, ердан, сувдан, ўғитлардан оқилона фойдаланди. У вақтда колхозда биттагина трактор бор эди. Барча иш қўли кун билан баҳорини кўришди. Шунга қарамастан, Сара Аронни бошқик эвон ҳар гажар ердан 70 центнердан оқ олтин кирмон кўтарди. Партия ва ҳукуматимиз унинг хизматларини юксак тақдирлаб, Ленин ордени билан мукофотладди.

Назира Йўлдошева ўқидан қайтган тағин ўз эвонига Сара бошлиқ кила бошлади. Сара Аронни бошқик эвонга кўтаришди. Унинг эвонига тўқайорини ўлаш-тириб, пахтазорча айлантириш керек эди. Ишчи кучи оз, техник даярли йўқ эди. Эвон аъзолари бир таи, бир жон бўлиб маҳнат қилишди. Тўқайорин чекинди. Унинг ўрнида ам-яшан пахтазор мажлисида. Кузакча борик кўсонлар чўнонан оқилдики, гўё самондаги хадис-хидосиз юндўзлар шу бахвал водийнинг тағига келиб қўнган эди. Инсон маҳнатининг шарофати эди бу! Кўйиб ер ҳар гажаридан 73,6 центнердан «оқ олтин» нийом этди ўшанде. Эвон бошлиғи Сара Аронни Зубракке Социалистик Меҳнат Қазрамони деган юксак унвон берилди.

— Сизни ўқишга юбормоқчимиз, — дейишди бир кун Сирдарё район партия комитетиде. — Урушга қадав агрономлигини ҳавас қилиб, ўқишга кирган экансиз. Фашистлар ҳалқат баршиди. Мана энди, имконият бор, ўқин.

Коммунист Сара Зубрек 1953 йили Тошкент қишлоқ хўжалик техникумига ўқишга кирди. Бу билан дўғоқнинг муваффақиятли тамолаганидан сўнг, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг ағдан мўл ҳосил: етиштириш сирларини ўрганди, ердан, сувдан, ўғитлардан оқилона фойдаланди. У вақтда колхозда биттагина трактор бор эди. Барча иш қўли кун билан баҳорини кўришди. Шунга қарамастан, Сара Аронни бошқик эвон ҳар гажар ердан 70 центнердан оқ олтин кирмон кўтарди. Партия ва ҳукуматимиз унинг хизматларини юксак тақдирлаб, Ленин ордени билан мукофотладди.

Назира Йўлдошева ўқидан қайтган тағин ўз эвонига Сара бошлиқ кила бошлади. Сара Аронни бошқик эвонга кўтаришди. Унинг эвонига тўқайорини ўлаш-тириб, пахтазорча айлантириш керек эди. Ишчи кучи оз, техник даярли йўқ эди. Эвон аъзолари бир таи, бир жон бўлиб маҳнат қилишди. Тўқайорин чекинди. Унинг ўрнида ам-яшан пахтазор мажлисида. Кузакча борик кўсонлар чўнонан оқилдики, гўё самондаги хадис-хидосиз юндўзлар шу бахвал водийнинг тағига келиб қўнган эди. Инсон маҳнатининг шарофати эди бу! Кўйиб ер ҳар гажаридан 73,6 центнердан «оқ олтин» нийом этди ўшанде. Эвон бошлиғи Сара Аронни Зубракке Социалистик Меҳнат Қазрамони деган юксак унвон берилди.